

Chủ động nguồn giống, gia tăng giá trị nông sản Việt

06:36 16/04/2026

Ngành giống cây trồng đang ngày càng khẳng định vai trò là nền tảng quan trọng trong quá trình nâng cao giá trị nông nghiệp Việt Nam. Không chỉ đảm bảo nguồn cung cho sản xuất, lĩnh vực này còn góp phần thúc đẩy chuyển đổi cơ cấu cây trồng, cải thiện năng suất và gia tăng sức cạnh tranh của nông sản trên thị trường quốc tế.

Hiện nay, mỗi năm Việt Nam cung ứng khoảng 500.000–550.000 tấn giống lúa, 20.000–22.000 tấn giống ngô cùng số lượng lớn giống rau, củ, quả và cây công nghiệp như cà phê, cao su, hồ tiêu. Việc chủ động được nguồn giống, đặc biệt với cây lúa và phần lớn giống ngô lai, đã giúp giảm đáng kể sự phụ thuộc vào nhập khẩu, đồng thời tạo điều kiện ổn định sản xuất trong nước.

Việc ứng dụng các giống mới có năng suất cao đã mang lại hiệu quả rõ rệt, với mức tăng năng suất từ 8–15% tùy loại cây trồng. Đây là yếu tố quan trọng giúp nâng cao thu nhập cho nông dân, đồng thời tạo chuyển biến tích cực trong toàn ngành trồng trọt. Đặc biệt, trong bối cảnh biến đổi khí hậu và yêu cầu sản xuất bền vững ngày càng cao, vai trò của giống cây trồng càng trở nên then chốt.

Giống quyết định năng suất, sản lượng và giá thành trong trồng trọt.

Bên cạnh các viện nghiên cứu, doanh nghiệp đang đóng vai trò ngày càng lớn trong chuỗi giá trị giống cây trồng. Nhiều đơn vị đã đầu tư mạnh vào nghiên cứu, chọn tạo và sản xuất giống, hình thành hệ thống liên kết với nông dân để xây dựng vùng nguyên liệu ổn định. Việc ứng dụng công nghệ vào sấy, bảo quản và chế biến hạt giống cũng giúp nâng cao chất lượng sản phẩm, đáp ứng tiêu chuẩn ngày càng khắt khe của thị trường.

Không chỉ dừng lại ở các cây trồng truyền thống, doanh nghiệp còn tích cực nhập khẩu và phát triển các giống lai chất lượng cao đối với rau màu và hoa, nhằm đa dạng hóa sản phẩm và nâng cao hiệu quả kinh tế. Đồng thời, nhiều đơn vị đã tham gia sâu vào chuỗi giá trị nông sản, từ cung ứng giống đến thu mua, chế biến, qua đó góp phần giảm chi phí và gia tăng giá trị đầu ra.

Trong lĩnh vực lúa gạo, công tác chọn tạo giống đạt được nhiều thành tựu đáng kể. Hàng chục giống lúa mới đã được công nhận trong những năm gần đây, trong đó nhiều giống chất lượng cao được đưa vào sản xuất đại trà. Tại Đồng bằng sông Cửu Long, tỷ lệ sử dụng giống lúa chất lượng cao đã chiếm tới 70-80% diện tích, góp phần nâng cao giá trị xuất khẩu gạo của Việt Nam. Nhiều giống gạo như ST24, ST25 đã đạt giải thưởng quốc tế, khẳng định vị thế của gạo Việt trên thị trường toàn cầu.

Tuy vậy, ngành giống cây trồng vẫn đối mặt với không ít thách thức. Đầu tư cho nghiên cứu hiện vẫn tập trung chủ yếu vào nhóm cây lương thực, trong khi các loại cây ăn quả, cây công nghiệp lâu năm và cây lâm nghiệp có giá trị cao chưa được quan tâm tương xứng. Ngoài ra, tình trạng vi phạm bản quyền giống vẫn tồn tại, ảnh hưởng đến môi trường cạnh tranh và làm giảm động lực đổi mới

sáng tạo.

Trong bối cảnh đó, vai trò của các tổ chức như Hiệp hội Thương mại Giống cây trồng Việt Nam ngày càng trở nên quan trọng. Thông qua việc kết nối doanh nghiệp với cơ quan quản lý, hiệp hội đã góp phần tháo gỡ nhiều vướng mắc về chính sách, pháp lý, đồng thời thúc đẩy hoàn thiện hệ thống quy định liên quan đến sản xuất và kinh doanh giống.

Thời gian tới, để ngành giống cây trồng phát triển bền vững, cần tiếp tục đẩy mạnh đầu tư nghiên cứu, bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ và mở rộng liên kết chuỗi giá trị. Khi nền tảng giống được củng cố vững chắc, nông nghiệp Việt Nam sẽ có thêm động lực để nâng cao giá trị và chinh phục các thị trường khó tính hơn.

Nam Sơn